

DIREKTIIVID

KOMISJONI DIREKTIIV 2014/100/EL,

28. oktoober 2014,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/59/EÜ, millega luuakse ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/59/EÜ, millega luuakse ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/75/EMÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 27 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa meretranspordi konkurentsivõimet saab parandada ressursside ja elektroonilise teabe tõhusama kasutamise abil.
- (2) Maksimaalse tõhususe tagamiseks ja jõupingutuste dubleerimise vältimiseks on vaja tugineda olemasolevatele riiklikele ja liidu platvormidele, tehnilistele lahendustele ja standardisüsteemidele ning kasutada juba tehtud investeeringute tulemusi.
- (3) Direktiivi 2002/59/EÜ kohaselt loodud liidu meresõiduohutuse alase teabe ja teabevahetuse süsteem SafeSeaNet võimaldab lisaks meresõiduohutuse, sadama- ja meresõiduravalisuse ja reostuseks valmisoleku parandamisele vahetada kooskõlas liidu õigusaktidega lisateavet eesmärgiga toetada tõhusat mereliiklust ja -transporti.
- (4) Selleks et kulusid kokku hoida, vältida arvukate korraldusrühmade loomist ja saada kasu kõrgetasemelise korraldusrühma kogemustest, tuleks kohandada selle juhtimispõhimõtteid ja ülesandeid nii, et need hõlmaks ka direktiiviga hõlmatud lisavaldkondi.
- (5) Direktiivi 2002/59/EÜ kohaselt peavad liikmesriigid ja komisjon tegema koostööd, et arendada ja ajakohastada liidu meresõiduohutusala teabe ja teabevahetuse süsteemi selle kasutamisel saadud kogemuste ning selle võimaluste ja funktsioonide alusel eesmärgiga muuta see tõhusamaks, võttes arvesse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arengut.
- (6) Kogemusi on saadud ja tehnikat on arendatud, arendades eelkõige koostalitlusvõimelist andmevahetussüsteemi, millega on võimalik ühendada SafeSeaNet'ist pärit teave teabega liidu muudest seire- ja jälgimissüsteemidest (CleanSeaNet, laevade kaugtuvastuse ja kaugseire Euroopa Liidu andmekeskus ja Thetis) ja välissüsteemidest (nt satelliit AIS), mis veelgi parandaksid integreeritud merendusteenuste kvaliteeti. Käivitatud on mitu satelliitleviga automaatset identifitseerimissüsteemi käsitlevat algatust, sealhulgas liikmesriikide poolt, mis kinnitab, et juurdepääs kõnealusest süsteemist pärit andmetele on kasulik.
- (7) Euroopa Meresõiduohutuse Ameti hallatavate süsteemide ja rakenduste abil on võimalik anda liikmesriikide ametiasutustele ja liidu organitele põhjalikku teavet näiteks laevade asukoha, ohtlike lastide, reostuse jms kohta ning pakkuda tugiteenuseid sellistes valdkondades nagu rannavalve, piraatlusevastane võitlus ja statistika kooskõlas juurdepääsuõigustega, mis on antud vastavalt kasutajaliidese ja toimingute kontrolldokumendile, mis on loodud ja mida hallatakse direktiivi artikli 22a ja III lisa alusel.

⁽¹⁾ EÜTL 208, 5.8.2002, lk 10.

- (8) Süsteemi juhtimist ja selle tehnilist arendamist arutatakse liikmesriikidega korrapäraselt SafeSeaNet'i kõrgetasemelises korraldusrühmas, mis loodi komisjoni otsusega 2009/584/EÜ⁽¹⁾. Selles rühmas arutatakse ka tänu eri süsteemide ja rakenduste tehnilisele integreerimisele toimunud täiustamist. Selline areng ja merendusvalaste andmete integreeritud süsteemi testimine Euroopa Meresõiduohutuse Ameti poolt on loonud sünergiaid, parandanud süsteemi toimimist ja teenuseid.
- (9) Direktiivi 2002/59/EÜ III lisa tuleks seepärast kohandada, et võtta arvesse tehnika arengut, mis on toimunud tänu seoses SafeSeaNet'iga saadud kogemustele.
- (10) Laevaliikluse korraldus- ja teabesüsteemide direktiivi III lisa, mis hõlmab liidu meresõiduohutuse alase teabe ja teabevahetuse süsteemi ja milles osutatakse muudele asjakohastele liidu õigusaktidele, tuleks selgemalt sõnastada, nimetades need liidu õigusaktid, millega seoses SafeSeaNet'i praegu kasutatakse, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/59/EÜ,⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/35/EÜ,⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/16/EÜ⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/65/EL⁽⁵⁾. Seoses nimetatud õigusaktidega saab SafeSeaNet'i kasutamine veelgi hõlbustada teabe vahetamist ja jagamist ning peaks edaspidigi hõlbustama merendusvalaste teabevahetuse süsteemi, integreeritud teabevahetussüsteemi ja merendusvaldkonna süsteemide ja rakenduste lähenemise ja koostalitlusvõime tagamiseks ette nähtud platvormi (mis hõlmab ka kosmosepõhiseid tehnoloogiaid) kasutamist.
- (11) Käesolevas direktiivis kirjeldatud areng võib mängida kesket rolli ka merendusvaldkonna jaoks ühise teabe jagamiskeskonna (CISE) arendamisel; CISE on vabatahtlik koostööalgatus Euroopa Liidus, mille eesmärk on veelgi parandada ja edendada merendusvaldkonna seiretegevusega seotud ametiasutuste vahel asjaomase teabe jagamist.
- (12) Käesoleva direktiiviga ette nähtud meetmed on kooskõlas laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS) arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2002/59/EÜ III lisa asendatakse käesoleva direktiivi lisaga.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 18. novembriks 2015. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendes meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽¹⁾ Komisjoni otsus 2009/584/EÜ, 31. juuli 2009, millega luuakse teabevahetussüsteemi SafeSeaNet kõrgetasemeline korraldusrühm (ELT L 201, 1.8.2009, lk 63).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/59/EÜ, 27. november 2000, laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmise seadmete kohta sadamates (EÜT L 332, 28.12.2000, lk 81).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/35/EÜ, 7. september 2005, mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste, sealhulgas kriminaalkaristuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest (ELT L 255, 30.9.2005, lk 11).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/16/EÜ, 23. aprill 2009, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (ELT L 131, 28.5.2009, lk 57).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/65/EL, 20. oktoober 2010, milles käsitletakse liikmesriikide sadamatesse sisenevate ja neist väljuvate laevade teavitusformaalsusi ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2002/6/EÜ (ELT L 283, 29.10.2010, lk 1).

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 28. oktoober 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

LISA

„III LISA

ELEKTROONILISED SÕNUMID JA LIIDU MERESÕIDUOHUTUSALASE TEABE JA TEABEVAHETUSE SÜSTEEM (SAFESEANET)

1. Üldpõhimõtted ja struktuur

Liidu meresõiduohutusosalase teabe ja teabevahetuse süsteem SafeSeaNet võimaldab vastu võtta, säilitada, leida ja vahetada meresõiduohutust, sadama- ja meresõiduturvalisust, merekeskkonna kaitset ning mereliikluse ja -transpordi tõhusust puudutavat teavet.

SafeSeaNet on spetsiaalne süsteem, mis on loodud elektroonilisel kujul teabevahetuse hõlbustamiseks liikmesriikide vahel ning andmaks komisjonile ja liikmesriikidele asjakohast teavet vastavalt liidu õigusaktidele. SafeSeaNet koosneb liikmesriikide SafeSeaNet'i süsteemide võrgustikust ja sõlmpunktina toimivast SafeSeaNet'i kesksüsteemist.

Liidu meresõiduohutusosalase teabe ja teabevahetuse süsteem hakkab ühendama kõiki riiklikke SafeSeaNet'i süsteeme, mis on loodud kooskõlas käesoleva direktiiviga, ja sisaldab SafeSeaNet kesksüsteemi.

2. Haldamine, käitamine, arendamine ja hooldus

2.1. Vastutus

2.1.1. Riiklikud SafeSeaNet'i süsteemid

Liikmesriigid rajavad ja hooldavad oma riiklikku SafeSeaNet'i süsteemi, mis riigi pädeva asutuse vastutusel võimaldab volitatud kasutajatel vahetada meresõiduohutusosalast teavet.

Riigi pädev asutus vastutab riikliku süsteemi haldamise eest, mis hõlmab andmete kasutajate ja andmete esitajate vahelist koordineerimist sama riigi piires, samuti tagab ta ÜRO LOCODES koodide määramise ning punktis 2.3 osutatud kasutajaliidese ja toimingute kontrolldokumendis kirjeldatud vajaliku riigisisese IT-taristu ja menetluste kehtestamise ning hoolduse.

Riiklik SafeSeaNet'i süsteem võimaldab riigi pädeva asutuse vastutusel siduda vastastikku volitatud kasutajaid ning sellele võib anda juurdepääsu merelaevanduses osalejatele, kes on sellisena tuvastatud (laevaomanikud, agendid, kaptenid, lastisatjad jt), kui riigi pädev asutus neile selleks loa annab, eelkõige eesmärgiga lihtsustada aruannete elektroonilist esitamist ja vastuvõtmist vastavalt liidu õigusaktidele.

2.1.2. SafeSeaNet'i kesksüsteem

Komisjon vastutab poliitilisel tasandil koostöös liikmesriikidega SafeSeaNet'i kesksüsteemi haldamise ja arendamise ning SafeSeaNet'i süsteemi järelevalve eest, samal ajal kui Euroopa Meresõiduohutuse Amet vastutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1406/2002 ⁽¹⁾ kohaselt koostöös liikmesriikide ja komisjoniga

— SafeSeaNet'i tehnilise rakendamise ja dokumenteerimise eest;

— elektrooniliste sõnumite ja andmete arendamise, haldamise ja integreerimise eest, aga ka SafeSeaNet'i kesksüsteemi, sealhulgas satelliitleviga automaatse identifitseerimissüsteemi andmed, ja käesolevas direktiivis sätestatud eri teabesüsteemide vaheliste kasutajaliideste tööhoidmise eest kooskõlas punktiga 3.

SafeSeaNet'i kesksüsteem, mis toimib sõlmpunktina, seob kõik riiklikud SafeSeaNet'i süsteemid ning kehtestab vajaliku IT-taristu ja menetlused, nagu on kirjeldatud punktis 2.3 osutatud kasutajaliidese ja toimingute kontrolldokumendis.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1406/2002, 27. juuni 2002, millega luuakse Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1).

2.2. Halduspõhimõtted

Komisjon moodustab liikmesriikide ja komisjoni esindajatest koosneva kõrgetasemelise korraldusrühma, mis võtab vastu oma töökorra, eesmärgiga:

- anda soovitusi süsteemi tõhususe ja turvalisuse parandamiseks;
- anda asjakohaseid juhiseid süsteemi arendamiseks;
- abistada komisjoni süsteemi toimimise läbivaatamisel;
- anda asjakohaseid juhiseid, kuidas arendada koostalitlusvõimelist andmevahetussüsteemi, mis ühendab SafeSeaNet'ist pärit teabe teabega muudest teabesüsteemidest kooskõlas punktiga 3;
- kiita heaks punktis 2.3 osutatud kasutajaliidese ja toimingute kontrolldokument ning selle mis tahes muudatused;
- võtta vastu suunised SafeSeaNet'i kaudu sellise teabe kogumise ja levitamise kohta, mis on seotud pädevate asutustega, kelle liikmesriik on määranud täitma käesoleva direktiivi kohaseid asjakohaseid ülesandeid;
- luua sidemeid muude asjakohaste tööühmadega, eelkõige merendusvaldkonna halduskorra lihtsustamist ja elektroonilisi teabeteenuseid käsitleva tööühmaga.

2.3. Kasutajaliidese ja toimingute kontrolldokument ning tehniline dokumentatsioon

Komisjon töötab tihedas koostöös liikmesriikidega välja kasutajaliidese ja toimingute kontrolldokumendi (IFCD) ning haldab seda.

Kasutajaliidese ja toimingute kontrolldokument kirjeldab üksikasjalikult SafeSeaNet'i süsteemi riiklike ja kesksüsteemi elementide suhtes kohaldatavaid toimumisnõudeid ja menetlusi, mille eesmärk on tagada liidu asjakohaste õigusaktide järgimine.

Kasutajaliidese ja toimingute kontrolldokument sisaldab

- andmete kvaliteedijuhtimiseks vajalikke juhiseid juurdepääsuõiguste kohta;
- punktis 3 osutatud andmete integreerimist ja nende levitamist SafeSeaNet'i süsteemi kaudu;
- ametile ja liikmesriikidele ette nähtud tegevusjuhiseid, milles määratletakse SafeSeaNet'i andmete kvaliteedi kontrolli mehhanism;
- teabe edastamise ja vahetamise turvaspetsifikaate ning
- teabe arhiveerimise nõudeid siseriiklikul ja kesktasandil.

Kasutajaliidese ja toimingute kontrolldokumendis esitatakse ohtlikke või saastavaid kaupu käsitleva teabe säilitamise ja kättesaadavuse üksikasjad seoses regulaarliinidega, mille suhtes on vastavalt artiklile 15 tehtud erand.

SafeSeaNet'iga seotud tehnilise dokumentatsiooni, näiteks standardid teabevahetuse vormi kohta, koostalitlusvõime muude süsteemide ja rakendustega, kasutusjuhendid, võrgustiku turvaspetsifikaadid ja aruandluskohustuste täitmiseks kasutatavad võrdlusandmebaasid, töötab koostöös liikmesriikidega välja Euroopa Meresõiduohutuse Amet ja hooldab seda.

3. Teabevahetus ja andmete jagamine

SafeSeaNet'i süsteemis kasutatakse merendusvaldkonna standardeid ja seda saab teabe loomiseks, andmiseks või vastuvõtmiseks siduda avalike ja erasüsteemidega.

Komisjon ja liikmesriigid teevad koostööd, et uurida funktsioonide teostatavust ja arendamist, eesmärgiga tagada võimalikult suures ulatuses, et teabe andjatel, sealhulgas kaptenitel, laevaomanikel, agentidel, käitajatel, lastisaatjatel ja asjaomastel asutustel, tarvitseks teavet esitada vaid ühe korra, võttes nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/65/EL ⁽¹⁾ ja muudes asjakohastes liidu õigusaktides sätestatud kohustusi. Liikmesriigid tagavad, et esitatud teave on kasutamiseks kättesaadav kõikides asjakohastes aruandlus-, teavitamis- ja teabe jagamise süsteemides ning laevaliikluse korraldus- ja teabesüsteemis (VTMIS).

Liikmesriigid töötavad välja kasutajaliidesed, mis on vajalikud andmete automaatseks edastamiseks elektroonilisel kujul SafeSeaNet'i süsteemi, ning haldavad neid.

SafeSeaNet'i kesksüsteemi kasutatakse selleks, et levitada elektroonilisi sõnumeid ja teavet, mida on vahetatud ja jagatud kooskõlas käesoleva direktiivi ja asjakohaste liidu õigusaktidega, muu hulgas:

- seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/59/EÜ (laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmise seadmete kohta sadamates) ⁽²⁾ artikli 12 lõikega 3;
- seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/35/EÜ (mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste, sealhulgas kriminaalkaristuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest) ⁽³⁾ artikliga 10;
- seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivi 2009/16/EÜ (mis käsitleb sadamariigi kontrolli) ⁽⁴⁾ artikliga 24;
- niivõrd kui kohaldatakse direktiivi 2010/65/EL artiklit 6.

SafeSeaNet'i süsteemi kasutamine peaks toetama ja hõlbustama Euroopa piirideta meretranspordiruumi loomist.

Juhul kui rahvusvahelisel tasandil vastu võetud eeskirjad lubavad edastada LRIT teavet kolmandate riikide laevade kohta, kasutatakse SafeSeaNet'i võrgustikke käesoleva direktiivi artikli 6b kohaselt saadud LRIT teabe levitamiseks liikmesriikide vahel vajalikul turvalisuse tasemel.

4. Turvalisus ja juurdepääsuõigused

SafeSeaNet'i kesksüsteem ja SafeSeaNet'i riiklikud süsteemid vastavad käesoleva direktiivi teabe konfidentsiaalsust käsitlevatele nõuetele ning kasutajaliidese ja toimingute kontrollidokumentis kirjeldatud turvapõhimõtetele ja -spetsifikatsioonidele, eelkõige seoses juurdepääsuõigustega.

Liikmesriigid määravad kindlaks kõik kasutajad, kellele antakse roll ja juurdepääsuõigused vastavalt kasutajaliidese ja toimingute kontrollidokumentidele.”

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/65/EL, 20. oktoober 2010, milles käsitletakse liikmesriikide sadamatesse sisenevate ja neist väljuvate laevade teavitamisformaalsusi ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2002/6/EÜ (ELT L 283, 29.10.2010, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 332, 28.12.2000, lk 81.

⁽³⁾ ELT L 255, 30.9.2005, lk 11.

⁽⁴⁾ ELT L 131, 28.5.2009, lk 57.